

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 14 maja 2025 r.
Znak sprawy: DŻW.zch.058.14.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 9357 w sprawie działań Komisji Europejskiej w związku z ptasią grypą.

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr 9357 Pani Anny Gembickiej i Pana Jarosława Sachajki, Posłów na Sejm RP, w sprawie działań Komisji Europejskiej w związku z ptasią grypą uprzejmie informuję, co następuje.

1) Jakie konkretne środki zaradcze przeciwko ptasiej grypie zostały zaproponowane przez polskie władze i zaakceptowane przez Komisję Europejską? Proszę o przedstawienie szczegółów dotyczących tych działań, w tym ich zakresu terytorialnego, charakteru (np. bioasekuracja, ograniczenia w zasiedlaniu ferm) oraz planowanego czasu ich obowiązywania.

W ostatnich tygodniach w związku z trudną sytuacją epidemiologiczną dotyczącą grypy ptaków w Polsce, w szczególności na terenie województw: wielkopolskiego, mazowieckiego oraz warmińsko – mazurskiego, we współpracy z przedstawicielami związków branżowych sektora drobiarskiego, przyjęto dodatkowe inicjatywy, które zaowocowały uzgodnieniem z Komisją Europejską, że na określonych obszarach w tych województwach wdrożone zostaną niezwłocznie dodatkowe środki krajowe minimalizujące ryzyko rozprzestrzeniania się wirusa grypy i dalszego rozwlekania choroby.

W wyniku tych działań osiągnięto kompromis w postaci wprowadzenia środków krajowych i aktualnego odstąpienia przez Komisję od przyjęcia restrykcyjnych środków unijnych.

Proces uzgodnień z Komisją Europejską był prowadzony początkowo na szczeblu technicznym przez Głównego Lekarza Weterynarii. W proces uzgodnień z Komisją Europejską zaangażował się też osobiście Pan Czesław Siekierski, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów oraz Stałe Przedstawicielstwo RP przy UE.

Negocjacje dotyczące rozszerzenia obszarów objętych ograniczeniami z powodu grypy zakończono ostatecznie na ustaleniu trzech niezależnych klastrów w województwach: warmińsko – mazurskim, mazowieckim oraz wielkopolskim.

Wprowadzone środki krajowe w postaci rozporządzeń wojewodów obowiązujące na obszarze ww. klastrów są następujące:

1. Wydłużenie do 14 dni czasu między wstawieniami drobiu połączone z dodatkową, urzędową kontrolą dezynfekcji.
2. Zwiększenie obszaru zagrożonego o dodatkowe 5 km w przypadku potwierdzenia ogniska wysoce zjadliwej grypy ptaków.
3. Kontrola przez lekarzy weterynarii zweryfikowanych planów bioasekuracji, ze szczególnym uwzględnieniem aktualnej sytuacji epizootycznej na poziomie powiatu, podpisanych przez lekarza weterynarii prowadzącego stado. Przypadki stwierdzenia ogniska i wystąpienia niezgodności stanu faktycznego z planem bioasekuracji, będą skutkować brakiem przyznania odszkodowania.
4. Wprowadzenie cotygodniowego monitoringu w obszarach objętych ograniczeniami – stanu zdrowia ptaków i próbkobrania we współpracy z lekarzem weterynarii prowadzącym stado i powiatowym lekarzem weterynarii.
5. Dostosowanie obsady/zagęszczenia obiektów poprzez narzucenie maksymalnej obsady, definiowanej przez powiatowego lekarza weterynarii dla każdej fermy, w której w najbliższych tygodniach planowane jest zasiedlenie; zakaz wydawania odstępstw na zwiększenie obsady.
6. Farmy, na których wystąpiły ogniska – minimalna przerwa w produkcji w

okresie 40 dni od dezynfekcji ostatecznej, dopuszczenie do produkcji po kontroli powiatowego lekarza weterynarii, weryfikacji badań czystościowych potwierdzających nieobecność wirusa wysoce zjadliwej grypy ptaków oraz rzekomego pomoru drobiu; zasiedlanie zwierzętami wskaźnikowymi i utrzymywanie przez 21 dni wyłącznie zwierząt wskaźnikowych.

7. Ekipy do wyłapywania przy załadunku – w obszarach zagrożonych (poszerzonych o 5 km) stworzenie przez zakłady harmonogramów i stref/obszarów działania/pracy konkretnych grup ludzi poprzez ich wskazanie (jako element bioasekuracji) oraz zasada „cały kurnik pełny – cały kurnik pusty”.
8. Wyznaczenie pracowników do poszczególnych ferm – wyznaczeni tylko do jednej fermy pracownicy z zakazem pracy, a nawet przemieszczania się incydentalnego na inne obiekty (wykaz personelu wraz z oświadczeniami o braku kontaktu z drobiem i dzikim ptactwem wolnożyjącym poza miejscem pracy oraz o wiedzy o zakazie kontaktu ze zwłokami drobiu i dzikiego ptactwa wolnożyjącego przez 72h przed przystąpieniem do pracy).
9. Zakłady Wylęgu Drobiu – przesyłanie harmonogramu transportów jaj i piskląt jednodniowych z min 72 h wyprzedzeniem do powiatowego lekarza weterynarii właściwego dla miejsca prowadzenia działalności oraz do powiatowego lekarza weterynarii właściwego dla miejsca przeznaczenia.
10. Zakaz organizowania wystaw, targów, pokazów i innych zgromadzeń ptaków na terenie województw, w których nie są wygaszone ogniska wysoce zjadliwej grypy ptaków, w okresie obowiązywania restrykcji.
11. Powiadomianie o transportach – przesyłanie harmonogramu transportów jaj i piskląt jednodniowych z min. 72 h wyprzedzeniem do powiatowego lekarza weterynarii właściwego dla miejsca prowadzenia działalności oraz do powiatowego lekarza weterynarii właściwego dla miejsca przeznaczenia; powiatowego lekarza weterynarii miejsca przeznaczenia wprowadza zakaz wstawienia piskląt, jeśli wynik kontroli bioasekuracji okaże się niezadowolający.
12. Wymóg każdorazowej dezynfekcji pojazdów dostarczających pasze/odbierających produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego przed wjazdem do gospodarstwa (uwzględniony w planach bioasekuracji).

2) Jak w ciągu ostatnich 10 lat (2015–2025) kształtowała się liczba ognisk ptasiej grypy w Polsce w porównaniu do innych państw członkowskich Unii Europejskiej? Proszę o przedstawienie danych liczbowych dotyczących liczby ognisk w Polsce oraz pozostałych krajach UE, ze szczególnym uwzględnieniem lat o największej intensywności występowania choroby.

Dane wg stanu na dzień 30 kwietnia 2025 r., zostały zawarte w poniższej tabeli.

Kraj/Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Suma końcowa
Austria		1	1						3	6		11
Belgia			2			1	4	11	8		3	29
Bulgaria	1	8	68	28	5	9	14	20	11	18	6	188
Croatia			11			1	1	3	1	3		20
Cypr								1				1
Dania		1				1	15	6	10	8	2	43
Estonia							3		1			4
Finlandia							1					1
France (Reunion)								1	1			2
Francja	65	100	402			54	471	1596	154	18	1	2861
Grecja			6									6
Hiszpania			10					37	1			48
Irlandia						1	6	2				9
Litwa							39		1		1	41
Niderlandy		9	1	2		9	13	79	7	2	3	125
Niemcy	2	24	68	1		29	256	94	41	29	9	553
Polska		22	43		3	51	403	68	68	50	83	791
Portugalia							2	9			2	13
Republika Czeska			38			2	47	19	23	10		139
Rumunia		1	44			2	8	3	6	3		67
Słowacja (Republika Słowacka)		1	8			3	5	1	4	7		29
Słowenia							1		1			2
Szwecja		2	2			1	18		2	3	1	29
United Kingdom (Northern Ireland)							7	1			3	11
Węgry	1	219	21			273	105	280	149	202	100	1350
Włochy		2	83	3			301	49	16	36	21	511
Suma końcowa	69	390	808	34	8	437	1720	2280	508	395	235	6884

3) Jakie restrykcje Komisja Europejska nakładała na poszczególne państwa członkowskie w związku z występowaniem ptasiej grypy w ostatnich 10 latach? Proszę o wskazanie przykładów ograniczeń (np. embarga, regionalizacja, zakazy zasiedlania ferm) wprowadzonych w innych krajach UE oraz ich wpływu na tamtejsze rynki drobiarskie.

Co do zasady zwalczanie HPAI odbywa się na podstawie aktów prawnych UE, które jednolicie obowiązują we wszystkich państwach członkowskich.

Grypa ptaków to zakaźna choroba wirusowa, na którą podatne są wszystkie gatunki drobiu i wiele gatunków ptaków dzikich. Wirus grypy może wywoływać zachorowania i bardzo wysoką śmiertelność u ptactwa domowego. Stwierdzenie ogniska choroby powoduje konieczność likwidacji zakażonego stada oraz skutkuje ograniczeniami dla sektora drobiarskiego, które wpływają m.in. na czasową utratę rynków zbytu, a w

konsekwencji funkcjonowanie hodowców i zakładów.

Niezależnie od powyższego uprzejmie informuję, że na poziomie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie są gromadzone informacje dotyczące wpływu chorób zakaźnych zwierząt, w tym wysoce zjadliwej grypy ptaków, na gospodarkę rynkową poszczególnych państw członkowskich UE.

4) Jakie działania Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi planuje podjąć w najbliższej przyszłości, aby skutecznie przeciwdziałać rozprzestrzenianiu się ptasiej grypy i wspierać polską branżę drobiarską? Proszę o przedstawienie zarówno krótkoterminowych, jak i długoterminowych planów, w tym ewentualnych programów wsparcia dla hodowców dotkniętych skutkami epidemii, działań na rzecz poprawy bioasekuracji oraz planów negocjacyjnych z Komisją Europejską w celu minimalizacji przyszłych restrykcji.

W Polsce stwierdzono 85 ogniska wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) u drobiu oraz 37 ognisk u ptaków dzikich¹. Podstawowe działania realizowane w związku z występowaniem ognisk wysoce zjadliwej grypy ptaków opierają się na pracy Inspekcji Weterynaryjnej, odpowiedzialnej za zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt na terytorium RP, która realizuje działania w zakresie zwalczania oraz ograniczania rozprzestrzeniania się grypy ptaków w oparciu o obowiązujące prawo unijne i krajowe, a w szczególności:

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”)²,
- rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2020/687 z dnia 17 grudnia 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do przepisów dotyczących zapobiegania niektórym chorobom umieszczonym w wykazie oraz ich zwalczania³,
- ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz akty wykonawcze wydane na jej podstawie.

Podstawowe działania realizowane w związku z HPAI opierają się na następujących akcjach i inicjatywach:

¹ stan na 5 maja 2025 r.

² (Dz. Urz. UE L 84 z 31.03.2016, str. 1, z późn. zm.)

³ (Dz. Urz. UE L 174 z 03.06.2020, str. 64, z późn. zm.)

1. Prowadzone są całorocznie badania monitoringowe drobiu i ptaków dzikich w celu wczesnego wykrycia cyrkulacji wirusów grypy, w szczególności w regionach o najwyższym ryzyku wystąpienia choroby np. w rozlewiskach rzek, na pomorzu, w powiatach o dużej koncentracji drobiu.
2. Prowadzone są badania genetyczne wirusów z ognisk choroby w celu ustalenia powiązań pomiędzy ogniskami i źródła choroby.
3. Prowadzone są uboje prewencyjne drobiu w obszarach tworzonych w związku z wybuchem grypy w celu przerwania tzw. łańcucha epidemiologicznego.
4. Działanie w ścisłym związku z innymi państwowymi służbami jak Policja czy Państwowa Straż Pożarna oraz wyspecjalizowanymi firmami prowadzącymi likwidację i utylizację chorych zwierząt i skażonych produktów w celu zapobiegania szerzeniu się wirusa do kolejnych gospodarstw.
5. Nawiązana jest ścisła współpraca z organizacjami zrzeszającymi producentów i przetwórców drobiu w celu udzielania pomocy hodowcom i branży mięsnej w przy zapobieganiu jak i podejmowaniu koniecznych działań przy zwalczaniu choroby.
6. Prowadzone są szeroko zakrojone akcje informacyjne oraz spotkania edukacyjne z hodowcami oraz urzędowymi lekarzami weterynarii, które podnoszą świadomość roli codziennej bioasekuracji w zapobieganiu grypy ptaków. Również w tym celu na stronach internetowych powiatowych inspektoratów weterynarii są stale dostępne infografiki dotyczące HPAI, a w budynkach Inspekcji Weterynaryjnej wywieszane są plakaty oraz ulotki z przeznaczeniem dla hodowców drobiu. Informacje o roli bioasekuracji w ochronie gospodarstw przed grypą ptaków to także stały element szkoleń doradców rolniczych oraz przedmiot artykułów zamieszczanych corocznie w Biuletynie Informacyjnym wydawanym przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz ARiMR oraz okazjonalnych komunikatów zamieszczanych na stronie internetowej ministerstwa.
7. Prowadzone są kontrole gospodarstw utrzymujących drób w celu wyegzekwowania spełnienia wymagań bioasekuracji wynikających z przepisów krajowych. W 2024 r. odbyło się 9 808 kontroli z tego zakresu z czego w 1864 przypadkach wykryto uchybienia w tym zakresie. W pierwszym kwartale bieżącego roku skontrolowano 2389 gospodarstw, z czego w 480 nakazano poprawę warunków bioasekuracji.

Pragnę zapewnić, że Inspekcja Weterynaryjna oraz Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi dokładają starań mających na celu zapobieżenie rozprzestrzenianiu się choroby oraz jak najszybsze jej zwalczenie.

W odniesieniu do wsparcia dla hodowców, to producenci drobiu mogą ubiegać się o refundację 70% składki ubezpieczenia od ryzyka strat w dochodach w produkcji drobiu spowodowanych wystąpieniem chorób zakaźnych zwierząt, po spełnieniu określonych warunków wskazanych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 marca 2024 r. w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach narzędzi zarządzania ryzykiem w formie wkładów finansowych na rzecz składek w ramach systemów ubezpieczeń w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027⁴.

Warunkiem przyznania takiej pomocy będzie zawarcie w umowie ubezpieczenia lub polisie zapisu, z którego wynika, że wypłata odszkodowania nastąpi w przypadku wystąpienia ponad 20% strat w produkcji zwierząt spowodowanych wystąpieniem co najmniej jednej ze wskazanych chorób zakaźnych (w tym m.in. grypy ptaków), tj.: szkód, które wyniosą ponad 20% dochodu albo średniej rocznej produkcji drobiu z trzech ostatnich lat poprzedzających rok, w którym została zawarta umowa ubezpieczenia, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym została zawarta umowa ubezpieczenia, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wartości dochodu albo produkcji tych zwierząt, ustalanej na podstawie danych rachunkowych lub dokumentów potwierdzających wartość prowadzonej produkcji zwierząt tych gatunków albo produkcji tych zwierząt zadeklarowanej w umowie ubezpieczenia przez rolnika – w przypadku gdy działalność rolnicza w zakresie produkcji tych zwierząt nie była prowadzona w okresie poprzedzającym rok zawarcia umowy ubezpieczenia.

Rolnicy, którzy chcą ubiegać się o taką pomoc powinni m.in. posiadać prawo do dysponowania nieruchomością, na terenie której prowadzona jest działalność rolnicza. Ponadto dołączona do wniosku o dofinansowanie umowa lub polisa powinna obejmować ubezpieczenie co najmniej: 1000 sztuk rzeźnych: kurcząt, gęsi, kaczek, perlic, indyków lub drobiu nieśnego.

Pomoc finansowana jest z budżetu Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, a wnioski można składać tylko elektronicznie za pośrednictwem

⁴ (Dz. U. z 2024 r. poz. 355)

formularza udostępnionego na [Platformie Usług Elektronicznych](#) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Zgodnie z przepisami ww. rozporządzenia nabory wniosków o refundację 70% składki ubezpieczenia zwierząt gospodarskich od ryzyka strat w dochodach spowodowanych wystąpieniem chorób zakaźnych będą ogłaszane przez Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dwa razy w roku.

Pierwszy nabór dotyczący interwencji I.12.1 „Dopłaty do składek ubezpieczenia zwierząt gospodarskich” realizowany był w terminie od 27 stycznia do 28 lutego 2025 r.

Dodatkowo zgodnie z art. 220 ust. 1 pkt a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013⁵, Komisja Europejska może przyjmować akty wykonawcze przyjmujące nadzwyczajne środki wsparcia rynku dotkniętego trudnościami w celu uwzględnienia ograniczeń dla handlu wewnątrz Unii i z państwami trzecimi, które to ograniczenia mogą wynikać ze stosowania środków zwalczania rozprzestrzeniania się chorób zwierząt.

W lutym 2025 r. przekazano Wniosek Rzeczypospolitej Polskiej do Komisji Europejskiej w sprawie zastosowania nadzwyczajnych środków wsparcia dla sektora drobiarskiego w Polsce. Pomoc obejmie 31 kategorii rekompensat na łączną kwotę 31 897 858,48 EUR, z czego dofinansowanie z budżetu UE wynosi 50%. W przypadku przyjęcia Wniosku przez Komisję, rekompensaty będą udzielane producentom żywca drobiowego i jaj, których gospodarstwa znajdowały się strefach ochronnych, utworzonych w związku z wystąpieniem ognisk wysoce zjadliwej grypy ptaków w okresie sierpień 2021 - sierpień 2023.

Aktualnie trwają prace przy udziale Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, ARiMR, Głównego Lekarza Weterynarii, Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej oraz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w kierunku ewentualnego uzupełnienia ww. Wniosku by pomocą objąć również straty dotyczące ognisk grypy ptaków potwierdzonych od 8 października 2023 r. do 22 sierpnia 2024 r.

Przedstawiając powyższe pragnę zapewnić, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

⁵ rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671, z późn. zm.)

oraz Główny Lekarz Weterynarii w współpracy z innymi instytucjami prowadzą systematyczne działania mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się ognisk wysoce zjadliwej grypy ptaków. Realizowane są także akcje i inicjatywy mające na celu ochronę polskiego sektora drobiarskiego na arenie międzynarodowej.

W ramach działań prewencyjnych szczególnie istotne jest przy tym rygorystyczne przestrzeganie przez hodowców drobiu określonych przepisami wymagań dotyczących bioasekuracji. Bezwzględne stosowanie się do zasad bioasekuracji wraz z uznaniem ich kluczowej roli w ochronie gospodarstw przed chorobami zwierząt, to podstawowe elementy przeciwdziałania transmisji wirusa wysoce zjadliwej grypy ptaków. Dotyczy to zarówno ograniczenia możliwości przeniesienia wirusa ze środowiska naturalnego do gospodarstw utrzymujących drób, jak również w samym środowisku naturalnym.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Jacek Czerniak

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów